

**MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM**

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee
Munga 18
50088, Tartu

Teie 03.07.2025 nr 8-1/25/2959, HTM/25-
0746/-1K

Meie 11.07.2025 nr 2-3/2559

**Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeeriumi märkustega
kooskõlastus Vabariigi Valitsuse määruse
„Asutuse teadus- ja arendustegevuse toetuse
eraldamise ning toetuse tagasinõudmise
tingimused ja kord“ eelnõule**

Austatud Kristina Kallas

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *MKM*) soovib tänada Haridus- ja Teadusministeeriumit (edaspidi *HTM*) konstruktiivse koostöö eest Vabariigi Valitsuse määruse „Asutuse teadus- ja arendustegevuse toetuse eraldamise ning toetuse tagasinõudmise tingimused ja kord“ (edaspidi *tegevustoetuse määrus*) eelnõu väljatöötamise osas. Kuna tegu on HTMi ja MKMi ühise määrusega ning oluline, et tegevustoetuse tulemuspõhise osa näitajad oleks asjakohased ning soodustaks teadmussiiret, kooskõlastab MKM tegevustoetuse määruse eelnõu alljärgnevate ettepanekute arvestamisel:

1. Paragrahvi 3 punkt 6 sõnastust täiendada järgmiselt (siin ja edasi sõnastuse muudatused allajoonitud):

„6) registreeritud patenditaotlus ja siseriiklik patent koefitsiendiga üks ning rahvusvaheline patent koefitsiendiga kolm.“

Põhjus: sarnaselt publikatsioonidele, kus erinevat tüüpi publikatsioonid on eristatud, tuleks ka eristada, millises piirkonnas patent on väljaantud. Patenditaotlus eraldiseisvalt ei anna indikatsiooni kaitstava innovatsiooni taseme ega väärtuse kohta – kaitse ja väärtus tekivad ainult territooriumidel, kus patent taotluse põhjal välja antakse. Patendikaitse on äärmiselt oluline registreerida just nendes regioonides, kus tulevikus on patendi alusel loodud tehnoloogia, toote või teenuse sihtturg ja potentsiaalsed konkurendid. Siseriiklikult (Eestis) kaitstud patendi alusel ei saa patendi omanik oma õigusi teistel turgudel kaitsta ning turu väiksuse tõttu on Eesti patendi äärmiselt väike reeglina väike.

2. Muuta paragrahvi 5 punkt 1 sõnastust ning lisada täiendav lõige kaks järgmises sõnastuses:

„1) tulu äriühingute, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste, avalik-õiguslike juriidiliste isikute, mittetulundusühingute ja sihtasutuste rahastatud projektide ja tellimustööde käigus loodud immateriaalse vara kasutusõiguste andmisest litsentsi- või võõrandamislepingu alusel tellijale, koefitsiendiga kolm;

2) tulu avaliku sektori asutuse omanduses oleva immateriaalse vara kasutusõiguste andmisest litsentsilepingute ja võõrandamise kaudu, koefitsiendiga viis;

Põhjendus: eelnõu sõnastus („tulu litsentside müügist ja patentidest“) ei ole korrektne ning ei ava sisuliselt, millisel viisil võib intellektuaalomandist või immateriaalsest varast tehnoloogiasirde kaudu tulu teenida. Esiteks, asjakohane on kasutada mõistet „immateriaalne vara“, mis, lisaks intellektuaalomandiõigustega kaetud intellektuaalsele omandile, võtab arvesse ka andmeid, ärisaladusi, oskusteavet jmt. Teiseks, eristada tuleks immateriaalse vara litsentsilepingut (võrreldav vara rendilepinguga) ja võõrandamist (müük).

Valdav enamus immateriaalse vara kasutusele andmise episoodidest avaliku sektori asutuste poolt toimub täna tellimus- ja TA-koostöölepingute raames, kus loodud immateriaalse vara komponenti senimaani ei ole mõõdetud ega väärtustatud. Pakutud sõnastus soosib avaliku sektori asutuste poolt loodud teadmuse terviklikumat kasutusele võtmist ja väärimist lisaks senistele mudelitele, mis senini põhinenud registreeritud intellektuaalomandi litsentseerimisele. Pakutud sõnastus julgustab asutusi leidma alternatiivseid ja täiendavaid väärtuspakkumisi immateriaalse vara rakendamiseks ja väärimiseks. Lõike üks eesmärk on motiveerida avaliku sektori asutustel teenuslepingus läbi rääkima immateriaalse vara kasutusõiguse üle andmise tingimuste ja tasu osas, lõige kaks suunab asutusi juba olemasolevat immateriaalset vara aktiivselt väärima, otsides selleks tavapärasest erinevaid ja potentsiaalselt tõhusamaid meetodeid kui registreeritud intellektuaalomandi litsentseerimine.

3. Suurendada paragrahvi 5 punkt 3 koefitsiendi punktide arvu:

3) tulu riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste, avalik-õiguslike juriidiliste isikute, mittetulundusühingute ja sihtasutuste rahastatud tellimustööde eest, mille sisu on teadus- ja arendustegevus, koefitsiendiga 2;

Põhjendus: sõltuvalt valdkonnast (nt haridus, sotsiaalvaldkond) võib ka mittetulundusühing või sihtasutus olla väga oluline partner teadusasutusele oma teadmuse kommertsialiseerimiseks või siis väga oluline vahelüli selles protsessis. Oluline on näha teadmussiiret laiemalt: et teadmus jõuaks teadusasutusest väljapoole – nii ettevõtlusesse kui ka ühiskonda. Konkreetne juriidiline vorm (eriti, kuna see on valdkonniti erinev) ei ole põhjendus ühte või teist teadmussiiret vähem väärtustada. Seega teeme ettepaneku käsitleda antud punktis 3) võrdsetena kodu- ja välismaiste äriühingute rahastatud projektide ja tellimustöödega.

4. Paragrahvi 7 lõige 2 sõnastust täiendada järgmiselt:

„(2) registreeritud patenditaotlus ja siseriiklik patent koefitsiendiga üks ning rahvusvaheline patent koefitsiendiga kolm.“

Põhjendus: sama, mis paragrahvi 3 punkt 6 puhul.

Palume HTMil enne tegevustoetuse määruse allkirjastamisele suunamist võtta ühendust MKMi innovatsiooni ja tehnoloogia osakonna ametnikega ning selgitada, kuidas ettepanekutega tegevustoetuse määramises arvestati.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo

majandus- ja tööstusminister

Mikk Vahtrus

+372 625 6389 Mikk.Vahtrus@mkm.ee